

کلیات آناتومی عمومی

برای دانشجویان علوم پزشکی

۲۱۲۲۴۵۹

مولفین:

ایوب رستم زاده

(محقق در زمینه تصبر، ربررداری سلولی و مولکولی، دانشجوی دکتری تخصصی علوم تشریحی - دانشگاه علوم پزشکی ایران)

دکتر امیر رئوفی

(استادیار گروه علوم تشریحی؛ گروه دانشگاه علوم پزشکی سبزوار)

هدی حیدری

(دانشجوی دکتری تخصصی علوم تشریحی؛ دانشگاه علوم پزشکی ایران)

میلان فرد

(دانشجوی دکتری تخصصی علوم تشریحی؛ دانشگاه علوم پزشکی ایران)

با مقدمه و نظارت.

پرفسور محمدتقی جغتایی

(استاد نورواناتومی دانشگاه علوم پزشکی ایران؛ رئیس انجمن علوم پزشکی ایران)

ناشر کتب علوم پزشکی

عنوان و نام پدیدآور	کلیات آناتومی عمومی برای دانشجویان علوم پزشکی / مولفین ایوب رستمزاده... (و دیگران)؛ مقدمه و نظارت محمدتقی جغتایی
مشخصات نشر	تهران: انتشارات حیدری، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۳۹۷ص.
شابک	978-600-489-420-3
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	مولفین ایوب رستمزاده، امیر رنوفی، مهدی حیدری، مریم میلانی فرد.
موضوع	کالبدشناسی انسان
موضوع	Human anatomy;
موضوع	انسان — فیزیولوژی
موضوع	Human physiology;
شناسه افزوده	رستمزاده، ایوب، ۱۳۶۸-
شناسه افزوده	جغتایی، محمدتقی، ۱۳۳۸ -، مقدمه نویسنده
رده بندی کنگره	۲/۲۳QM:
رده بندی یهیی	۶۱۱:
شماره کتابساز ملی	۶۲۰۴۵۲۱:

ناشر کتب علوم پزشکی

کلیات آناتومی عمومی برای دانشجویان علوم پزشکی

مؤلفین: ایوب رستمزاده، امیر رنوفی، مهدی حیدری، مریم میلانی فرد

با مقدمه و نظارت: پرفسور محمدتقی جغتایی

بیراجرای سیده مریم حیدری

نوبت و سال چاپ: اول ۱۳۹۹

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: تهران

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۸۹-۴۲۰-۳

مراکز پخش

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای زاندارمری غربی، روبروی اداره پست، پلاک ۱۲۴، طبقه اول، واحد ۲ - تلفن: ۶۶۹۷۶۹۹-۶۶۹۷۶۷۸

فروشگاه ۱: خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه، پاساژ فروزنده، طبقه همکف، پلاک ۳۲۳، تلفن: ۶۶۴۹۹۲۱۴-۶۶۴۹۲۷۸۷

فروشگاه ۲: خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه، پاساژ فروزنده، طبقه همکف، پلاک ۲۰۸، تلفن: ۶۶۴۷۸۹۴۷

فروشگاه ۳: خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و فخر رازی، روبروی نشر جیحون، فروشگاه کتب پزشکی، تلفن: ۶۶۴۹۹۲۱۴

فروشگاه ۴: قلهک، خیابان زرگنده، دانشگاه آزاد اسلامی، کتابفروشی دانشگاه تلفن: ۲۲۶۲۲۶۰۵

فروشگاه ۵: اراک، میدان سرداران، جنب بیمارستان ولی عصر مجتمع پارس، فروشگاه کتاب ونوس - تلفن: ۰۸۶۳-۲۲۴۶۳۵۷

فروشگاه ۶: بجنورد، مشهد، خیابان ۱۷ شهریور جنوبی، نبش کوچه پرتانی، پلاک ۲۱۲، فروشگاه نشر حیدری، تلفن: ۰۵۸-۲۲۲۶۳۵۵۸

فروشگاه ۷: خرم آباد، دانشگاه علوم پزشکی کمالوند، فروشگاه نشر حیدری، تلفن: ۰۸۶۳-۲۲۴۴۸۸۳

و کتابفروشی‌های معتبر سراسر کشور

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ تومان

علم آناتومی یکی از بنیادی‌ترین و پیشگام‌ترین علوم در تاریخ بشری بوده و هست و بدون آن طبابت، کلینیک و درمان بی‌معنی است. کتاب حاضر با عنوان "آناتومی عمومی برای دانشجویان پیراپزشکی، پرستاری-مامایی و بهداشت" دارای متنی سلیس و روان بوده و در عین سادگی، مطالب را کاملاً دقیق و دسته‌بندی شده توضیح می‌دهد. نگارش کتاب از رفرنس‌های معتبر بین‌المللی همچون کتاب‌های Gray's Anatomy for Students, Last's Anatomy: Regional and Applied, Snell's Clinical Anatomy for Medical Students, Moore Clinically Oriented و Netter Atlas of Human Anatomy, BD Chaurani's Human Anatomy استفاده شده است که می‌تواند نیاز بسیاری از دانشجویان پیراپزشکی، پرستاری-مامایی، بهداشت و توانبخشی و حتی پزشکی و دندانپزشکی را مرتفع سازد.

کتاب حاضر در ۱۱ فصل نگارش شده است و ترتیب فصل‌ها بدین صورت است: فصل اول به کلیات و معرفی آناتومی و اصطلاحات و صفحات و سیستم بدنی کلی بدن می‌پردازد. فصل دوم به تقسیم‌بندی سیستم اسکلتی و نحوه ارتباط آنها می‌پردازد. فصل سوم در رابطه با سیستم عضلانی است. فصل چهارم به بررسی سیستم تنفسی و نحوه تعامل آن با سیستم عروقی می‌پردازد. فصل ۵ سیستم قلبی-عروقی شامل ساختار کامل قلب و مشخصات مربوطه و تقسیم‌بندی شریان‌ها و وریدهای اصلی بدن را توضیح می‌دهد. در فصل ششم برای اولین بار سیستم لنفاوی و اجزای تشکیل دهنده آن به عنوان یک فصل جداگانه قید شده است. بخش‌های مختلف سیستم گوارشی همراه با ضمایم دستگاه هضمی در فصل ۷ توضیح داده شده است. در فصل هشتم سیستم ادراری و ارتباط بخش‌های مشترک آن با سیستم تناسلی قید شده است. قسمت‌های مختلف سیستم تناسلی مردانه و زنانه در فصل ۹ مورد بحث قرار گرفته است. در فصل دهم بافت‌شناسی و تقسیم‌بندی کلی سیستم عصبی همراه با بخش‌های مختلف آن از جمله نخاع، ساقه مغز، اعصاب مغزی و هسته‌های اعصاب، تشکیلات مثنیک، خنچه، دیانسفال، سیستم لیمبیک، قشر مغزی، سیستم اتونومیک همراه با مسیرهای عصبی و مراکز کنترل کننده آن جزئیات دقیق و مفصل، لایه‌های پوشاننده مغز و سیستم بطنی مورد بحث قرار گرفته است. نهایتاً در فصل ۱۱ سیستم حواس ویژه شامل حس بینایی و شنوایی همراه با راه‌های مربوطه و مراکز مغزی بطور دقیق و کامل مورد بررسی قرار گرفته است. از آنجایی که هیچ اثری خالی از ایراد و اشکال نیست، امیدوار هستیم که اساتید و دانشجویان گرامی در ارزیابی بهتر و کامل‌تر این اثر در آینده با نظرات ارزشمند خود ما را یاری نمایند.

۳	 مقدمه
۱۵	 فصل اول: کلیات
۱۵	 مقدمه
۱۶	 روش مطالعه آناتومی
۱۶	 موقعیت آناتومی (Anatomical Position)
۱۷	 صفحات آناتومیکی (Anatomical Planes)
۲۲	 حفرات بدن (Body Cavities)
۲۳	 سیم بندی نواحی شکم و لگن (Abdominal and Pelvic Divisions)
۲۶	 توصیف آنومیک مفاصل (Anatomical Description of the joints)
۳۰	 توصیف آناتومیک استخوان (Anatomical Description of the Bone)
۳۰	 برآمدگی ها
۳۱	 فرو رفتگی ها
۳۳	 فصل دوم: سیستم اسکلتی
۳۳	 مقدمه
۳۷	 اسکلت محوری
۳۷	 جمجمه (Skull)
۴۶	 استخوان تمپورال (گیجگاهی)
۴۶	 بخش صدفی (Squamous)
۴۸	 بخش پتروماستوئید
۵۰	 بخش صماخی (Tympanic part)
۵۱	 استخوان مندیبل یا فک تحتانی (Mandible)
۵۲	 تنه (Body)
۵۲	 راموس (Ramus)
۵۳	 بررسی کلی جمجمه
۵۳	 ورنکس

-قاعده جمجمه (Skull Base).....
-ناحیه طرفی (راست و چپ) جمجمه.....
-حفرة تمپورال (Temporal fossa).....
-بخش پستانی (ماستوئید).....
-حفرة اینفرا تمپورال (Infratemporal fossa).....
-حفرة تریگوپالاتین.....
-نمای قدامی جمجمه و صورت.....
-حفرة اُریبیت (کاسه چشم).....
-حفرة بینی (Nasal cavity).....
-ستون مهره‌ای (Vertebral column).....
-اسخوان خاجی (Sacrum).....
-استخوان دوزخ (Coccyx).....
-استخوان جناح (Sternum).....
-دنده‌ها (Ribs).....
-کالبد استخوانی قفسه سینه (Thorax skeleton).....
-اسکلت ضمیمه‌ای (Appendicular Skeleton).....
-۱- استخوان بندی اندام فوقانی (Upper Limb).....
-ترقوه (Clavicle).....
-کتف (Scapula).....
-استخوان بازو (Humerus).....
-استخوان رادیوس (Radius).....
-استخوان اولنا (Ulna).....
-استخوان‌های دست (Hand).....
-۲- استخوان بندی اندام تحتانی (Lower Limb).....
-استخوان هیپ (Hip).....
-لگن استخوانی (Bony Pelvis).....
-استخوان ران (Femur).....
-استخوان کشکک (Patella).....
-استخوان تیبیا (Tibia).....

۹۳	 استخوان فیولا (Fibula)
۹۵	 استخوان‌های پا (Foot Bones)
۹۷	 فصل سوم: دستگاه عضلانی
۹۷	 کلیات
۹۹	 نامگذاری عضلات
۹۹	 عضلات سر (جمجمه)
۹۹	 عضلات حالت دهنده صورت
۱۰۰	 عضلات جویدن
۱۰۲	 عضلات تن
۱۰۲	 عضلات طرفی گردن
۱۰۴	 عضلات تنگی گلو
۱۰۴	 عضلات جدار توراکس
۱۰۴	 عضلات اینترکوستال
۱۰۶	 عضلات اکسترنسیت (۳-۷)
۱۰۷	 عضلات خلف توراکس
۱۰۷	 عضلات شکم
۱۰۸	 عضلات دیواره قدامی شکم
۱۱۰	 عضلات دیواره خلف شکم
۱۱۲	 عضلات لگن
۱۱۲	 عضلات دیواره لگن
۱۱۲	 عضلات کف لگن
۱۱۴	 عضلات اندام فوقانی
۱۱۶	 عضلات بازو
۱۱۷	 عضلات ساعد
۱۱۹	 عضلات دست
۱۱۹	 عضلات اندام تحتانی
۱۱۹	 ناحیه گلوئتال
۱۲۲	 فاسیای عمقی ران (Fascia lata)
۱۲۲	 مثلث فمورال (رانی)

عضلات ناحیه ران.....

عضلات ناحیه ساق.....

عضلات ناحیه پا.....

فصل چهارم: سیستم تنفسی.....

مقدمه.....

بینی (Nose).....

حلق (Pharynx).....

حنجره (Larynx).....

تنی (Trachea).....

مدیاستینوم (Mediastinum).....

دهانه های قفسه سینه (Thoracic apertures).....

برونکوس ها (bronchi).....

ریه ها (Lungs).....

پرده جنب و حفره جنب.....

فصل پنجم: سیستم گردش خن.....

مقدمه.....

میان سینه (Mediastinum).....

قلب (Heart).....

دیواره قلب.....

حفرات قلب.....

پوشش های قلب.....

دستگاه هدایتی قلب (Electric conducting system).....

عروق و اعصاب قلب.....

شریان های قلب.....

وریدهای قلب.....

اعصاب قلب.....

عروق بزرگ قلب (Great vessels).....

شریان های بدن.....

شریان کاروتید مشترک (Common Carotid A.).....

شریان کاروتید خارجی (External Carotid A.).....

۱۶۱	شریان کاروتید داخلی (Internal Carotid Artery- ICA)
۱۶۷	شریان ساب کلاوین راست (Rt Subclavian A.)
۱۶۷	شریان ساب کلاوین چپ (Lt Subclavian A.)
۱۶۸	شریان آگزیلاری
۱۷۰	شریان بازویی
۱۷۲	شریان رادیال
۱۷۲	شریان اولنار
۱۷۵	خون‌رسانی نخاع (arterial supply of the spinal cord)
۱۷۷	شریان‌های شکم
۱۸۲	شریان ایلایاک مشترک و تقسیم بندی آن به شریان ایلایاک داخلی و خارجی
۱۸۴	شریان‌های اندام تحتانی (lower limb Arteries)
۱۸۶	وریدهای بدن
۱۸۶	سیستم وریدی
۱۸۷	وریدهای مغز
۱۸۹	وریدهای گردن
۱۹۲	وریدهای نخاع
۱۹۳	وریدهای اندام فوقانی
۱۹۴	وریدهای توراکس و شکم
۱۹۸	وریدهای لگن
۲۰۰	وریدهای اندام تحتانی
۲۰۳	فصل ششم: سیستم لنفاوی
۲۰۳	مقدمه
۲۰۳	عروق لنفاوی (Lymph Vessels)
۲۰۴	عقدده‌های لنفاوی (Lymph Nodes)
۲۰۴	تیموس (Thymus)
۲۰۵	طحال (Spleen)
۲۰۵	مجاری لنفاوی
۲۰۷	گره‌های لنفاوی و درناژ سر و گردن
۲۰۸	گره‌های لنفاوی و درناژ شانه و اندام فوقانی

.....	بافت‌های سطحی	
.....	بافت‌های عمقی	
.....	گره‌های لنفاوی و درناژ توراکس	
.....	درناژ جدار توراکس	
.....	درناژ پستان	
.....	درناژ مדיاستن	
.....	درناژ قلب و پریکارد	
.....	درناژ پلور، ریه‌ها و تراشه	
.....	گره‌های لنفاوی و درناژ شکم و لگن	
.....	درناژ جدار قدامی شکم	
.....	درناژ جدار خلفی شکم	
.....	سیستم کیلم و تنه‌های لنفاوی شکمی	
.....	درناژ ۱. با و ۲. ب. ها	
.....	درناژ لگن	
.....	درناژ مثانه، پروستات و پیش‌راه	
.....	گره‌های لنفاوی و درناژ اندام تحتانی	
.....	فصل هفتم: سیستم گوارشی	
.....	لوله گوارش	
.....	دهان (Mouth)	
.....	دندان‌ها (Teeth)	
.....	زبان (Tongue)	
.....	کام (Palate)	
.....	حلق (Pharynx)	
.....	مری (Esophagus)	
.....	صفاق (Peritoneum)	
.....	معده (Stomach)	
.....	روده کوچک (Small intestine)	
.....	روده بزرگ (Large Intestine)	
.....	ضمانم دستگاه گوارش	

۲۵۰		غدد بزاقی (Salivary Glands)
۲۵۲		کبد (Liver)
۲۵۳		سیستم صفراوی (Gallbladder and Biliary tract)
۲۵۵		پانکراس (Pancreas)
۲۵۷		فصل هشتم: سیستم ادراری
۲۵۷		مقدمه
۲۵۷		کلیه (Kindey)
۲۵۸		پوشش های کلیه
۲۵۹		ساختار داخلی کلیه
۲۵۹		حالب (Calyx)
۲۶۲		مثانه (Urinary bladder)
۲۶۲		ساختار مثانه
۲۶۳		پیشابراه (Urethra)
۲۶۵		فصل نهم: سیستم تناسلی
۲۶۵		مقدمه
۲۶۵		دستگاه تولیدمثل مردانه (Male Genital or Reproductive system)
۲۶۵		بیضه ها (Testis)
۲۷۲		سیستم تولیدمثل زنانه (Female Genital or reproductive system)
۲۷۲		تخمدان (Ovary)
۲۷۳		لوله رحمی یا فالوپ (Uterine tube)
۲۷۴		رحم (Uterus)
۲۷۴		واژن یا مهبل (Vagina)
۲۷۶		فرج (Vulva)
۲۷۷		فصل دهم: سیستم عصبی
۲۷۷		مقدمه
۲۷۷		وظایف سیستم عصبی
۲۷۸		بافت شناسی سیستم عصبی
۲۷۹		سیناپس ها
۲۸۰		تقسیم بندی نورون ها

نور و گلیا.....

نخاع (Spinal Cord).....

ساختمان يك عصب نخاعی.....

ساقه مغز (Brain stem).....

بصل النخاع (Medulla oblongata or Bulb).....

پل مغزی (Pons).....

مغز میانی (Mid brain).....

اعصاب کرائیال دوازده گانه.....

زوج اول: عصب بویایی (Olfactory nerve).....

زوج دوم: عصب بینایی (Optic nerve).....

زوج سوم: عصب اکولوموتور (Oculomotor nerve).....

زوج چهارم: عصب تروکلنار (Trochlear nerve).....

زوج پنجم: عصب سه قلو یا تری جمینال (Trigeminal nerve).....

زوج ششم: عصب ابدر سنت (abducent nerve).....

زوج هفتم: عصب درونی (Facial nerve).....

زوج هشتم: عصب وستیبول کوکلنار (Vestibulo cochlear nerve).....

زوج نهم: عصب گلو سوفارنژال (Glossopharyngeal nerve).....

زوج دهم: عصب واگ (Vagus nerve).....

زوج یازدهم: عصب فرعی (Accessory nerve).....

زوج دوازدهم: عصب هیو گلو سال (Hypoglossal nerve).....

تشکیلات مشبک (Reticular formation).....

مخچه (Cerebellum).....

دیانسفال (Diencephalon).....

تالاموس (Thalamus).....

اپی تالاموس (Epithalamus).....

هیپوتالاموس (Hypothalamus).....

ساب تالاموس (Subthalamus).....

سیستم لیمبیک (Limbic system).....

قشر مغز (Cerebral cortex).....

۳۳۳	سطوح نیمکره‌های مغزی
۳۳۸	ماده سفید نیمکره‌های مغزی و قاعده مغز
۳۴۰	ماده خاکستری عمقی نیمکره‌های مغزی
۳۴۲	سیستم اعصاب خودمختار (Autonomic nervous system- ANS)
۳۴۲	کلیات
۳۴۴	وابران احشایی
۳۵۶	لایه‌های مننژ و مایع مغزی- نخاعی
۳۵۷	سخت شامه و ساختارهای مرتبط با آن
۳۵۹	سیال‌ها، ورید سخت شامه
۳۶۴	مایع مغزی- نخاعی (Cerebrospinal fluid)
۳۶۷	فصل یازدهم: سیستم خواننده
۳۶۷	سیستم بینایی
۳۷۳	کره چشم (Eyeball)
۳۷۶	عدسی (Lens)
۳۷۷	مایع زلالیه (Aqueous Humor)
۳۷۷	مایع زجاجیه (Vitreous Body)
۳۷۸	شبکیه
۳۷۹	گیرنده‌های نوری
۳۸۲	سیستم شنوایی
۳۸۲	۱- بخش شنوایی
۳۸۳	لایرنت استخوانی
۳۸۴	لایرنت غشایی
۳۸۹	راه‌های شنوایی
۳۹۱	۲- بخش دهلیزی (تعادلی)
۳۹۱	لایرنت استاتیک (ثابت)
۳۹۴	لایرنت کیتیک (متحرک)
۳۹۵	مسیرهای تعادلی
۳۹۷	منابع